

Képviselő-testületi előterjesztés

2020. január 27.

Tárgy: Önkormányzati tulajdonú gazdasági
társaságok működésével kapcsolatos
felülvizsgálat megtárgyalása

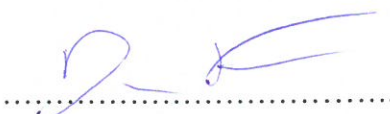
Előterjesztő: Farkas Éva Erzsébet polgármester

Ügyiratszám: I/98-1/2020

Melléklet: Tanulmány

Készítette: Makói Polgármesteri Hivatal Jegyzői Iroda – Jogi
Csoport

Témafelelős:

.....
dr. Bakos Tamás

.....
dr. Bakos Tamás
aljegyző

Az előterjesztést látta:

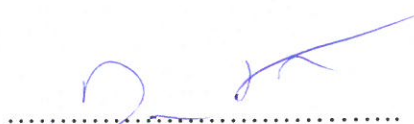

.....

.....

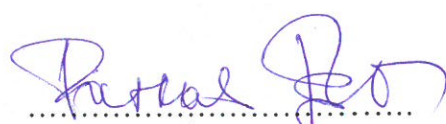
Véleményezésre megküldve:

Ügyrendi és Pénzügyi Bizottság

**Törvényességi véleményezésre
bemutatva:**

.....
dr. Kruzslicz-Bodnár Gréta
jegyző

**A napirend előterjesztőjének
jóváhagyása:**

.....
Farkas Éva Erzsébet
polgármester

MAKÓ VÁROS POLGÁRMESTERÉTŐL

Ikt.sz: I/98-1/2020

Ü.i.: dr. Bakos Tamás

Előterjesztés

Tárgy: Önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok működésével kapcsolatos felülvizsgálat megtárgyalása

Melléklet: Tanulmány

Makó Város Önkormányzat Képviselő-testülete

M a k ó

Tisztelt Képviselő-testület!

Makó Város Önkormányzata 2019.09.25. napján megbízta dr. Ember Alex ügyvéd urat, hogy készítsen egy tanulmányt, amelyben vizsgálja felül az önkormányzat kizárólagos tulajdonában álló gazdasági társaságok működését, szerkezetét, működésük hatékonyságát és tegyen javaslatot ezen gazdasági társaságok egy holding jellegű gazdasági társaság keretében történő működtetésére.

A tanulmány elkészült és megállapításra került, hogy több olyan tevékenység is van a társaságok portfóliójában, melyek közös működtetése hatékonyabb működést és költségmegtakarítást eredményezhet.

Tekintettel, hogy Makó Város Önkormányzata elkötelezett a gazdasági társaságai által nyújtott szolgáltatások magas színvonala és költséghatékony megvalósításai mellett, ezért a 278/2019. (XI.27.) MÖKT h. számú határozatával felkérte dr. Ember Alex ügyvéd urat, hogy az általa készített megállapítások alapján készítsen egy koncepciót és egy megvalósítási ütemezést a jelenleg működő önkormányzati gazdasági társaságok egy gazdasági társaságba történő integrálására.

Dr. Ember Alex a felkérésnek eleget tett, a Makó Város Önkormányzata tulajdonában álló gazdasági társaságok működésének racionalizálása, modernizálása valamint a Makói Vagyongazdálkodási Holding létrehozása a jelenlegi gazdasági társaságok egyesülésével című tanulmány az előterjesztés mellékletét képezi.

M a k ó, 2020. január 22.

Farkas Éva Erzsébet
polgármester

TANULMÁNY

II.

**MAKÓ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA TULAJDONÁBAN ÁLLÓ
GAZDASÁGI TÁRSASÁGOK MŰKÖDÉSÉNEK RACIONALIZÁLÁSA,
MODERNIZÁLÁSA**

valamint

**MAKÓI VAGYONGAZDÁLKODÁSI HOLDING
LÉTREHOZÁSA
A JELENLEGI GAZDASÁGI TÁRSASÁGOK EGYESÜLÉSÉVEL**

Készítette: Dr. Ember Alex

2019

Tartalom

I.	Bevezető.....	3
II.	A gazdasági társaságok átalakulása.....	3
III.	A gazdasági társaságok egyesülése.....	4
1.	Az egyesülés folyamata	6
2.	Beolvadás.....	10
3.	Összeolvadás	10
IV.	Az egyesülés gazdasági, pénzügyi vetületei	11
1.	Bevételek vizsgálata tulajdonosi oldalról	11
2.	Bevételek vizsgálata az önkormányzati cégek oldaláról.....	12
	A gazdasági társaságok könyveiben a következő támogatási összegek szerepelnek:	12
3.	Költségek, ráfordítások vizsgálata	12
3.1.	Személyi jellegű ráfordítások	12
3.2.	Anyagjellegű ráfordítások (kiemelten a közművek).....	13
3.3.	Egyéb beszerzések és szolgáltatások	14
V.	Konklúzió	14

I. Bevezető

A Tanulmányban bemutatásra kerültek Makó Város Önkormányzata által ellátandó, jelenleg öt különböző gazdasági társaság által ellátott feladat megvalósítására lehetséges megoldások.

Makó Város Önkormányzat Képviselő-testülete I/1011-1/2019 iktatószámú előterjesztés alapján akként határozott, hogy elő kell készíteni az érintett gazdasági társaságok egy gazdasági társaságba való integrálásával összefüggésben egy megvalósítási ütemezést.

Jelen Tanulmány-kiegészítésben a gazdasági társaságok összeolvadásának ütemezésére, annak várható menetrendjére, valamint a gazdasági vetületének taglalására kerül sor.

II. A gazdasági társaságok átalakulása

A gazdasági társaság átalakulása, egyesülése, szétválása során az alábbi jogszabályok az irányadók:

1. a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (továbbiakban Ptk.) 3:39.§-3:47.§ szakaszait (Jogi személy átalakulása, egyesülése, szétválása, és jugotód nélküli megszűnésére vonatkozó általános szabályok)
2. Ptk. 3:133.§-3:136.§ (A gazdasági társaság átalakulására és egyesülésére vonatkozó szabályok)
3. Ptk. 3:318.§-3:321. § (A részvénytársaságok átalakulására, egyesülésére, és szétválására vonatkozó külön szabályok)
4. az egyes jogi személyek átalakulásáról, egyesüléséről, szétválásáról szóló 2013. évi CLXXVI. törvény (továbbiakban Jatv.)
5. a Céglközönyben megjelenő közlemények közzétételéről és költségterítéséről szóló 22/2006. (V. 18.) IM rendelet (továbbiakban IM r.)
6. a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (továbbiakban Ctv.)

A gazdasági társaságok átalakulása körében beszélhetünk gazdasági társaságok szétválásáról (kiválás vagy különválás) és egyesüléséről (beolvadás vagy összeolvadás).

III. A gazdasági társaságok egyesülése

Figyelemmel arra, hogy az egyesülésben részt vevő valamennyi gazdasági társaság egy személyes korlátolt felelősségű társaság vagy zártkörűen működő részvénytársaság, annak egyedüli tagja, alapítója, részvényese Makó Város Önkormányzata, így az egyesülésre vonatkozó szabályokat nem általánosságban, hanem a konkrét ügyre vetítve érdemes bemutatni.

A gazdasági társaságok egyesülése során néhány alapelvet tiszteletben kell tartani. Ezek a következők:

a) Az egyesülés során a hitelezői érdekek fokozott védelmét írja elő a törvény.

Az elv érvényesülését jelenti többek között az a szabály, hogy a hitelezőket az egyesülésről hirdetmény útján két alkalommal is tájékoztatni kell, vagy az, hogy az egyesülés során a számviteli iratok ellenőrzését, a vagyonleltár-tervezeteket, vagyonmérleg-tervezeteke csak független könyvvizsgáló végezheti.

b) A jogbiztonsághoz fűződő érdek jelenik meg abban, hogy az egyesülés a cégbíróság előtt folyik.

Az egyesüléssel létrejövő gazdasági társaság a működését legkorábban a cégnyilvántartásba történt bejegyzést követően kezdheti meg. Ebből az következik, hogy amennyiben a cégbíróság az egyesülés bejegyzése iránti kérelmet elutasítja, akkor a már meglévő – egyesülést elhatározó – formában kell továbbműködni a gazdasági társaságnak.

Az egyesülés elhatározása jelen esetben a tulajdonos Önkormányzat döntése. A jogalkotó azonban bizonyos korlátokat állapít meg, és bizonyos esetekben megtiltja az egyesülést, illetve azt, hogy az adott gazdasági társaság az egyesülésben részt vegyen. Jelen esetet figyelembe véve az egyesülési tilalmak az alábbiakban kerülnek összefoglalásra.

a) A gazdasági társaság nem határozhatja el az egyesülését mindaddig, amíg a tagok a társasági szerződésben vállalt vagyoni hozzájárulásukat maradéktalanul nem teljesítik.

Általános tétel, hogy minden tag köteles a létesítő okiratban vállaltak szerint, az ott meghatározott módon és időben a készpénzbetétet/apportot a gazdasági társaság

rendelkezésére bocsátani. Amennyiben erre még nem került sor, akkor újabb vagyoni kötelezettségek vállalására joghatályosan nem kerülhet sor.

Jelen esetben – tekintettel arra, hogy valamennyi érintett gazdasági társaság vagyoni hozzájárulása már teljesítésre került – ezen tilalomba ütközés nem áll fenn.

b) Az egyesülés során létrejövő gazdasági társaság előtársaságként nem működhet.

Az előtársaság csak az eredeti alapításkor a bejegyzési eljárás során a bejegyzés előtt alkalmazható intézmény. Erre tekintettel egyesülés során (származtatott alapításkor) előtársaságról nem beszélhetünk.

c) Nem egyesülhet a gazdasági társaság másik gazdasági társasággal, ha felszámolás, végelszámolás, illetve csődeljárás alatt áll.

A felszámolási és a végelszámolási eljárás esetén a gazdasági társaság jogutód nélkül szűnik meg. Jelen esetben az egyesülés jogutódlással történő megszűnést jelent: két folyamat tehát teljesen ellentétes. A csődeljárás során – a felszámolási eljáráshoz hasonlóan – likviditási problémák merülnek fel, így elsősorban ennek megoldása a cél. Ennek rendezése után lehet csak az egyesüléssel érdemben foglalkozni.

Jelen esetben – mivel az érintett gazdasági társaságok mindegyike működő gazdasági társaság – ezen tilalomba ütközés nem áll fenn.

d) Nem egyesülhet a gazdasági társaság másik gazdasági társasággal a vele szemben megindított kényszertörlési eljárás kezdő időpontját követően.

A kényszertörlés eljárás – a végelszámoláshoz, felszámoláshoz hasonlóan – jogutód nélküli megszűnést eredményez, szemben az átalakulással mely jogutóddal való megszűnést jelent.

Jelen esetben ezen tilalomban írt körülmény sem áll fenn, így ez sem akadályozza az egyesülés folyamatát.

e) Nem egyesülhet továbbá a gazdasági társaság abban az esetben sem, ha büntetőbíróság, vagy az ügyész a gazdasági társaságot, vagy a cégbíróságot arról értesítette, hogy a társasággal szemben büntetőjogi intézkedés alkalmazására kerülhet sor.

A büntetőjogi szankciók elsődlegessége teszi szükségessé az átalakulás kezdeményezésnek a megakadályozását. Nincs szükség a büntetőjogi intézkedés alkalmazására, annak jövőbeni alkalmazási lehetősége és az erről szóló tájékoztatás önmagában átalakulási tilalom.

A rendelkezésre álló információk alapján ezen alponthan írt körülmények sem állnak fenn.

Amennyiben a gazdasági társaság egyszemélyes – mint ahogy jelen esetben is -, akkor a legfőbb szerv hatáskörét az alapító – az Önkormányzat - egy személyben gyakorolja. A társaságok alapítója szabadon dönt arról, hogy egy tőkeerősebb, szervezettebb gazdasági társasággá alakul át. A gazdasági társaságok autonómiáját, az önrendelkezési jogot, a döntések szabadságát figyelembe véve - főszabály szerint - a jogalkotó nem kíván beleszólni a gazdasági társaság életébe.

1. Az egyesülés folyamata

Az egyesülés három, illetve négy lépésben zajlik. Abban az esetben, ha az első két lépés összevonásra kerül és az alapító kizárólag egy döntéssel határoz véglegesen az egyesülésről, akkor az egyesülés három lépcsőben végbemehet. Jelen esetben az egyesülés összetettségét, a vezető tisztségviselő és a könyvvizsgáló feladatait szem előtt tartva indokolt, hogy az egyesülés négy lépcsőben valósuljon meg. Ez idővesztést egyébként nem jelent.

1. Az egyesülés alapjaiban érinti a gazdasági társaságot. Ezt is alapul véve az egyesülés elhatározása az alapító kizárólagos hatáskörébe tartozik: a hatáskört az alapító nem ruházhatja át, a hatáskört „elvonni”, azt delegálni nem lehet.

Az egyesülés **első lépése**, hogy az alapítói ülést tart, vagyis mindegyik gazdasági társaság alapítójának ülését. Mivel ez jelen esetben kizárólag az Önkormányzat, ezért ez lényegében az Önkormányzati képviselő-testületi ülés megtartását jelenti. Az egyesülés természetét, és annak jelentőségét hangsúlyozva javasolt, hogy az ülések összevontan – vagyis minden érintett gazdasági társaság tekintetében együttesen - kerüljenek megtartására. Ezt talán az is indokolja, hogy valamennyi összeolvadásban érintett cég egyszemélyes gazdasági társaság, annak alapítója Makó Város Önkormányzata. A napirendi pontok között az egyesülés kérdésében való döntéseknek – gazdasági társaságokként - mindenképpen szerepelnie kell.

Az első ülésen a vezető tisztségviselő vagy meghatalmazott képviselője – a jogszabályban előírtak szerint - ismerteti az egyesülés intézményét, annak folyamatát, várható időtartamát, és az átalakulás előnyeit. Amennyiben a gazdasági társaságnál felügyelőbizottság működik, akkor a vezető tisztségviselő előterjesztését a testület – előzetesen - véleményezi.

A vezető tisztségviselő beszámolóját követően az alapítónak, részvényesnek – jelen esetben az Önkormányzatnak - az alábbi kérdésekben kell döntenie:

- a) a gazdasági társaság alapítója/résztvényese egyetért-e az átalakulással
- b) a gazdasági társaság milyen formába alakuljon át
- c) vagyonmérleg-tervezetek fordulónapjának a meghatározása
- d) meghatározásra kerül a könyvvizsgáló személye
- e) a vezető tisztségviselő felkérése, hogy az egyesülési tervet készítse el.

Az egyesülési terv egy komplex dokumentum, mely magába foglalja az alábbiakat:

- a) az egyesülő gazdasági társaságok vagyonmérleg-tervezetét, vagyoneleltár-tervezetét
- b) a jogutód gazdasági társaság vagyonmérleg-tervezetét, vagyoneleltár-tervezetét
- c) a jogutód gazdasági társaság létesítő okirat tervezetét
- d) a tőkeszerkezet átrendezésének az okát és megvalósításának a módját
- e) az alapítót, résztvényest esetlegesen terhelő pótlólagosan teljesítendő vagyoni hozzájárulásokat
- f) az átalakuló gazdasági társaság beszámolójának a mérlegében kimutatott eszközök és kötelezettségek átértékelését
- g) egyesülési szerződést

Az egyesülési szerződés tartalmazza:

- a) az egyesülő gazdasági társaságok formáját, nevét, székhelyét, cégjegyzék számát, a jogutód gazdasági társaság formáját, nevét, székhelyét,
- b) az egyesülés módját (összeolvadás, vagy beolvadás)
- c) összeolvadás esetén az új gazdasági társaság létesítő okiratának a tervezetét
- d) mindazt amit a törvény az adott gazdasági társaság esetében kötelezően előír

Az egyesülési tervet az egyesülést elhatározó gazdasági társaságok vezető tisztségviselői írják alá.

A vagyonmérleg tervezeteket, vagyoneleltár tervezeteket könyvvizsgáló kötelezően ellenőrzi. Abban az esetben, ha az átalakuló gazdasági társaságnál felügyelőbizottság is működik, akkor az ellenőrzést a testület is kötelezően elvégzi. A könyvvizsgáló vonatkozásában a törvény a függetlenséget hangsúlyozza. Nem járhat el

- a) a gazdasági társaság könyvvizsgálója

- b) aki az átalakulási vagyonmérleg-tervezet fordulónapját megelőző két üzleti évben a gazdasági társaság számára könyvvizsgálatot végzett, vagy aki a gazdasági társaság számára apportot értékelt.

Azt is hangsúlyozni kell, hogy az átalakulásban közreműködő könyvvizsgáló a jövőre vonatkozóan is független kell, hogy legyen, azaz nem lehet az átalakulással létrejövő gazdasági társaság könyvvizsgálója a cégbejegyzéstől számított 3 évig.

Szükséges felhívni a figyelmet arra, hogy az egyesülésben részt vevő gazdasági társaságok döntése alapján a vagyonmérleg-tervezetek ellenőrzése során valamennyi gazdasági társaság esetében ugyanaz a könyvvizsgáló eljárhat. Ez egy költséghatékony megoldás, nem kell minden egyesülésben részt vevő gazdasági társaság esetében külön-külön könyvvizsgálót választani.

2. Amikor a vezető tisztségviselő az egyesülési tervet elkészítette, akkor ismételten kezdeményezi az összevont alapítói ülés megtartását, és ekkor kerül sor az egyesülés **második lépésére**: az alapító az egyesülési terv egyes elemeit megvizsgálja, azokat értelmezi, szükség szerint kérdéseket tesz fel, majd elfogadja azokat.
3. Az egyesülés eddig a pillanatig a gazdasági társaság belügye, hiszen a vezető tisztségviselő csak tervezeteket készít, melyek megvitatásra kerülnek. Amennyiben a tervezetek elfogadására sor kerül, akkor az egyesülés már nem csak a gazdasági társaság belső ügye. Az egyesülés ugyanis érintheti a gazdasági társaság munkavállalóit és hitelezőit is. Éppen ezért az egyesülés elhatározásáról a második ülést követő 15 napon belül tájékoztatni kell a gazdasági társaságnál esetlegesen működő munkavállalói érdek-képviselési szerveket.

Az egyesülés során a hitelezői érdekek csorbulhatnak, így alapvető követelmény fűződik ahhoz, hogy a társaság hitelezői is erről a folyamatról tudomást szerezzenek.

Az egyesülés **harmadik lépése** a hitelezői érdekek védelmét szolgálja: a gazdasági társaság az alapító második ülését, a jogutód létesítő okiratának aláírását követő 8 napon belül a Céglétezésben kötelezően közleményt tesz közzé, mégpedig két egymást követő lapszámban. Ennek a költsége 2x15.000.-Ft.

A közlemény az egyesüléssel kapcsolatos törvényben rögzített adatokat tartalmazza:

- a) az egyesülő gazdasági társaság nevét, székhelyét, cégjegyzékszámát
- b) a jogutód formáját, nevét, és székhelyét
- c) a jogutód létesítő okirat aláírásának a napját
- d) az egyesülő és a jogutód gazdasági társaság vagyonmérleg tervezetének adatait
- e) a jogutód gazdasági társaság főtevékenységét
- f) a jogutód gazdasági társaság vezető tisztségviselőjének a nevét és lakcímét
- g) a hitelezőknek szóló felhívást

Az a hitelező, akinek a gazdasági társasággal szemben fennálló követelése van és ez az első közzétételt megelőzően keletkezett, a gazdasági társaságtól megfelelő biztosítékot követelhet. A hitelező ezt a jogát csak a második közzétételt követő 30 napig gyakorolhatja: ezt követően a biztosíték követelési jog megszűnik figyelemmel a határidő jogvesztő jellegére.

A hitelezők a fenti feltételek mellett is csak akkor követelhetnek biztosítékot, ha az egyesülés az érdekeiket veszélyeztetheti.

4. Az egyesülés utolsó, **negyedik lépése** a változás cégnyilvántartásban történő átvezetése. A jogutód cégnyilvántartásba történő bejegyzése iránti kérelmet a létesítő okiratának aláírását (második alapító határozat napja) követő 60 napon belül kell előterjeszteni, egyben a jogelőd cégnyilvántartásból való törlését is kérelmezni kell.

Az egyesülés akkor eredményes, ha a választott formát a cégbíróság a cégnyilvántartásba bejegyzi. Abban az esetben, ha a bejegyzés elmarad, akkor az egyesülő gazdasági társaság változatlan formában működik tovább. Ebből az következik, hogy az eredeti alapításhoz hasonlóan a jogutód gazdasági társaság is a bejegyzéssel, a bejegyzés napján jön létre. A jogutód gazdasági társaság bejegyzésének napját követő 90 napon belül mind a jogelőd, mind a jogutód gazdasági társaságok esetében végleges vagyonmérleget kell készíteni. Amennyiben vagyonmérleg és a vagyonmérleg tervezetek szerint megállapított saját tőke között pozitív eltérés van, akkor ezt a jegyzett tőkén felüli vagyónként kell értékelni, negatív különbség esetén pedig azt korrigálni kell, végső esetben a jegyzett tőkét le kell szállítani.

Abban az esetben, ha a részvénytársaság egyesül, akkor a részvények a jogutód cégnyilvántartásba történő bejegyzésével egyidejűleg érvénytelenné válnak. A jogutód gazdasági társaság vezető tisztségviselője a bejegyzést követő 30 napon belül az

érvénytelenné vált részvények benyújtásáról, illetve dematerializált részvények esetében az értékpapírszámláról való kivezetésről intézkedik.

Az első és a második alapítói döntés között eltelt idő annak a függvénye, hogy a vezető tisztségviselő a jogszabályban meghatározott feladatát mennyi idő alatt végzi el, és a könyvvizsgáló a szükséges iratokat mennyi idő alatt készíti el. Általában a két alapítói döntés között 20-30 nap telik el. A második alapítói döntést követő 8 napon belül a Céglönlöny Szerkesztőségénél kezdeményezni kell a hirdetmények közzétételét, illetve a második alapítói döntést követő 60 napon belül a cégbíróságra az egyesüléssel kapcsolatos okiratokat be kell nyújtani. A cégbíróság általában 30 napon belül dönt az egyesülésről. Mindent figyelembe véve az egyesülés időtartama körülbelül 3 hónap.

2. Beolvadás

A beolvadás lényege, hogy egy vagy több társaság egy másik társaság részévé válik. Ennek megfelelően van legalább egy **beolvadó** és egy **átvevő** társaság. Természetesen annak sincs akadálya, hogy több gazdasági társaság olvadjon be egy gazdasági társaságba. A beolvadó társaság vagyona, mint egész átszáll az átvevő társaságra, mint jogutódra. A beolvadó társaság – mint önálló jogi entitás - megszűnik, az átvevő gazdasági társaság változatlan formában működik tovább, az átvevő gazdasági társaság a beolvadó társaság jogutódja lesz. A beolvadó gazdasági társaságok vagyona az átvevő gazdasági társaságra száll, mint jogutódra.

Ebben az esetben tehát a továbbműködő – a többi, önálló jogi személyként megszűnő gazdasági társaságokat magában foglaló – gazdasági társaság formáját az átvevő gazdasági társaság formája határozza meg. Egyéb társasági forma választására nincs lehetőség.

Jelen esetben tehát ez ténylegesen azt jelenti, hogy a jelenleg a Tanulmány által érintett öt gazdasági társaságból egy megmarad a saját jelenlegi formájában – például korlátolt felelősségű társaságként működik tovább-, a többi négy pedig lényegében beintegrálódik a megmaradó egy gazdasági társaságba.

3. Összeolvadás

Az összeolvadás révén az összeolvadó társaságok - mint önálló jogi személyek - megszűnnek és vagyonuk, mint egész száll át az összeolvadással létrejövő új társaságra, mint jogutódra. A

törvény nem határozza meg, hogy az összeolvadás eredményeként milyen típusú társaság jöhet létre, ami egyben azt is jelenti, hogy ebben az esetben minden, a jogszabály által egyébként ismert forma elképzelhető, létrehozható.

Ennek megfelelően a fúzió eredményeként létrejövő társaság formáját a tag gazdasági társaságok tulajdonosa szabadon határozza meg. Választható a jogelőd gazdasági társaság formája, de akár új is.

IV. Az egyesülés gazdasági, pénzügyi vetületei

1. Bevételek vizsgálata tulajdonosi oldalról

A működési mechanizmus vizsgálata során megállapítható, hogy Makó Város Önkormányzatának tulajdonában álló gazdasági társaságok bevételei az önkormányzati támogatásból és a társaság jellegének megfelelő – piaci vagy részben piaci alapon képződő - bevételekből tevődnek össze. Kivétel a Makói Városfejlesztő Kft., ahol a bevételek a TOP pályázatok projektmenedzsmenti feladatainak ellátásából adódik, amely megbízási szerződésen alapuló díj formájában kerül kifizetésre a tulajdonos által.

A 10/2019 (IX.28.) önkormányzati rendeletben a következő támogatási összegek szerepelnek a gazdasági társaságok részére:

Jogosult	Összeg
Makói Városgazdálkodási Nonprofit Kft.	190 millió Ft
Makói Kulturális és Közművelődési Nonprofit Kft.	171 millió Ft
Makó Városi Televízió Kft.	43 millió Ft
Makói Gyógyfürdő Zrt.	30 millió Ft
Összesen	434 millió Ft

Tárgyi támogatási összeg a jelölt gazdasági társaságok működése során az operatív jellegű – fenntartási – költségek és ráfordítások finanszírozását szolgálja szinte teljes egészében, így megállapítható, hogy az integrációval elérhető kiadás csökkentés közvetlen hatással lehet Makó Város Önkormányzatának költségvetésére, már az első évtől kezdődően.

Makó Város stratégiai fejlesztési terveinek, a folyamatban lévő és tervezett beruházások önerő igényének figyelembe vételével bátran kijelenthető, hogy elemi érdek a hatékonyságnövelő intézkedések meghozatala.

Mind a gazdasági társaságok üzleti tervének bevételi és kiadási / ráfordítási oldala, mind Makó Város Önkormányzatának költségvetése szempontjából fontos az integrációról szóló első döntés 2019. évben történő meghozatala.

2. Bevételek vizsgálata az önkormányzati cégek oldaláról

A gazdasági társaságok könyveiben a következő támogatási összegek szerepelnek:

Jogosult	Összeg
Makói Városgazdálkodási Nonprofit Kft.	177 millió Ft
Makói Kulturális és Közművelődési Nonprofit Kft.	171 millió Ft
Makó Városi Televízió Kft.	39,5 millió Ft
Makói Gyógyfürdő Zrt.	0 millió Ft
Összesen	387,5 millió Ft

Az önkormányzat és a gazdasági társaságok könyvelése az át vett pénzeszközök tekintetében nincs összhangban.

Ebből, valamint a rendelkezésre álló további adatokból megállapítható, hogy a gazdasági társaságok könyvvitele, adminisztrációja a számviteli törvény előírásainak megfelelő, azonban nem egységes, így költséghatékonysági és kontrolling szempontból nem optimális.

3. Költségek, ráfordítások vizsgálata

3.1. Személyi jellegű ráfordítások

A létszám adatok vizsgálatánál a következők állapíthatók meg.

Csak azok a munkakörök kerültek vizsgálatra melyek minden gazdasági társaságban külön-külön is megjelennek és a működés szempontjából ún. in produktív nak tekinthetők, tehát közvetlen alapszintű tevékenység vagy árbevétel nem kapcsolódik hozzájuk, kvázi kiszolgáló vagy irányító jellegűek, a termelést vagy szolgáltatás-nyújtást közvetlenül nem érintik.

Munkakör / cég	Makói Városgazd. NKFt	Makói Kulturális és Közm.NKFt	Makói Városi TV	Makói Városfejlesztő Kft	Makói Gyógyfürdő Kft	Évi bérköltség	Évi Járulék költség	Összesen
ügyvezető	1	2	1	1	1	35 502 000	6 212 850	41 714 850
egyéb vezető	9	2			9	62 462 400	10 930 920	73 393 320
gazdaságvezető	1	1				9 663 000	1 691 025	11 354 025
Pü.munkatárs	11	6	1,2	2	8	94 386 000	16 517 550	110 903 550
Bér és munkaügy	1				2	903 600	1 581 300	2 484 900
Takarító	8	6,5			12,5	46 023 000	8 054 025	54 077 025

A táblázatból jól látható, hogy a vezetőkön kívül még **20 egyéb vezetői** feladatokat ellátó személy végzi munkáját, mintegy 85 millió forintos éves személyi jellegű ráfordítással. A Holding létrehozásával és ezen keresztül a feladatok racionalizálásával, illetve a párhuzamos funkciók kiszűrésével egyes felelősségi és hatáskörök kibővíthetővé-, egyes vezetői megbízások pedig megszüntethetővé válnak, ami közvetlen bér- és járulék-megtakarítást eredményez.

Az egyes gazdasági társaságok működését külön-külön megvizsgálva megállapítható, hogy a pénzügy-számviteli és munkaügyi feladatokat jelenleg 33 fő látja el, melynek éves költsége több mint 132 millió forint.

Látható, hogy mind a létszám, mind az abból következő személyi jellegű ráfordítás szintje irreálisan magas a feladatokhoz illetve a cégek méretéhez képest, ami bizonyos szinten a működés hatékonytalanságára, valamint az egységes folyamatok és adminisztráció hiányára vezethető vissza.

A vezetői valamint az adminisztratív munkaterületen túl szembeötlő a takarítói munkakörben foglalkoztatott munkavállalók létszáma is. Ezen feladatokat jelenleg 27 fő látja el, mintegy 54 millió forintos éves költséggel. A munkaszervezés és a hatékonyság növelésével, a munkabeosztások optimalizálásával, a létrehozni kívánt holding jellegű gazdasági társaság előnyeit kihasználva ezen a területen is jelentős megtakarítás érhető el.

Összefoglalva megállapítható, hogy már az inproduktív munka és feladatkörök optimalizálásával, a párhuzamos funkciók megszüntetésével és munkaszervezés – jelenlegi működési struktúrában nem megvalósítható – javításával éves szinten **60 millió** forintos nagyságrendű megtakarítás érhető el, ami mindösszesen 15-17 pozíció megszüntetését, átszervezését jelenti.

3.2. Anyagjellegű ráfordítások (kiemelten a közművek)

A beszerzések vizsgálatánál megállapítható, hogy a gazdasági társaságok külön – külön állnak szerződéses kapcsolatban az egyes közüzemi szolgáltatókkal, ami egyúttal azt is jelenti, hogy ezen szolgáltatók részéről az árképzés is egyénileg történik. Figyelembe véve az ismert árazási gyakorlatot, kijelenthető, hogy a nemzeti közművekkel a Holding előnyösebb szerződést tudna kötni, mivel egyetlen ajánlatkérőként, illetve szerződőként tudná érvényesíteni a volumen nagyságából eredő árkedvezményeket. A számviteli nyilvántartásokból kiolvasható, hogy a társaságok együttesen több mint 135 millió forintot költenek áram-, és gázszolgáltatásra.

A felmérések alapján arra lehet következtetni, hogy amennyiben a valamennyi gazdasági társaságot magában foglaló cég kötne szerződéseket a közüzemi szolgáltatókkal, lehetősége volna legalább 18,5 %-os árlejtés igénybevételére, ezzel **nagyságrendileg 25 millió Ft** megtakarítás válna elérhetővé.

(Megjegyzés: 2011-2012. években az MNV Zrt. a hasonló elven megvalósított, szektorális közös beszerzéseken 25-30 %-os megtakarítást tudott elérni.)

3.3. Egyéb beszerzések és szolgáltatások

A közüzemi díjakhoz hasonlóan jelentős megtakarítás érhető el a gazdasági társaságok működése során felmerülő beszerzések és szolgáltatás igénybevételek legtöbb területén pusztán azzal, hogy a jelenlegi öt ajánlatkérő, illetve szerződő helyett egy összevont szereplő – holding – vesz részt az ügyletekben és ezáltal érvényesíteni tud rengeteg – főleg a mennyiséghez kapcsolódó – tárgyalási pozíciót és árelőnyt.

A teljesség igénye nélkül ilyenek a biztosítási díj (különösen a vagyonbiztosítások), a bankköltségek, a finanszírozás egyéb költségei, a telefon és internet szolgáltatások díjai, a jogszabályi kötelezettségen alapuló, de nem hatósági áras szolgáltatások, mint a könyvvizsgálat, a belső ellenőrzés, a munka-, és tűzvédelmi felülvizsgálatok, a közcélú tevékenységhez kapcsolódó alvállalkozói díjak, a különböző anyagbeszerzések (pl. tisztítószer és egyéb anyagok) stb.

Az egyes gazdasági társaságok egyéni beszerzéseit és szolgáltatás igénybevételeit áttekintve, meglátásom szerint **legalább 15 millió forint** éves megtakarítás érhető el a jelenlegi költségszint viszonylatában a holding létrehozásával.

V. Konklúzió

A fentiek alapján összességében megállapítható, hogy egy Holding létrehozása kedvezőbb lenne Makó Város Önkormányzata, mint tulajdonos számára a mindezidáig részletezettek lapján.

A fentieken túl további érv is szól az egyesülés, azon belül az összeolvadás mellett.

A Makói Városfejlesztő Kft a 2019.10.31. állapotnak megfelelően tőkepótlásra szorul. A Kft saját tőkéje negatív.

Az ügyvezető késedelem nélkül köteles összehívni a taggyűlést vagy annak ülés tartása nélküli döntéshozatalát kezdeményezni a szükséges intézkedések megtétele céljából, ha tudomására jut, hogy

- a) a társaság saját tőkéje veszteség folytán a törzstőke felére csökkent;
- b) a társaság saját tőkéje a törzstőke törvényben meghatározott minimális összege alá csökkent;

Ezekben az esetekben a tagoknak határozniuk kell pótbefizetés előírásáról, a törzstőke mértékét elérő saját tőke más módon való biztosításáról vagy a törzstőke leszállításáról. Mindezek hiányában a társaság átalakulását, egyesülését, szétválását vagy jogutód nélküli megszűntetését kell elhatározni.

A taggyűlés ezzel kapcsolatos határozatait három hónapon belül végre kell hajtani.

A fentebb részletesen körülírt racionalizálási folyamat várható eredményeit az alábbi táblázat tartalmazza:

Megnevezés / költségnem / terület	Várható megtakarítás évente
Nem közvetlen termelő vagy szolgáltató munka és feladatkörök optimalizálásával, a párhuzamos funkciók megszüntetésével, átszervezésével és munkaszervezéssel / személyi jellegű ráfordítás	60 millió Ft
Közös, koordinált beszerzések / anyagjellegű ráfordítások (kiemelten a közművek)	25 millió Ft
Közös, koordinált beszerzések / egyéb beszerzések és szolgáltatások	15 millió Ft
Összesen	100 millió Ft

Mindenképp megjegyzendő, hogy a fenti 100 millió forint csak érintőleges területek vizsgálatát követően került megállapításra. A vizsgált, fent is írt, nem szakmai – hanem inkább általános háttérmunka – jellegű tételek közel sem tartalmazzák az összes olyan területet, ahol megfelelő kommunikációval sikereket lehetne elérni. Számos olyan terület van, ahol racionalizálással további több millió forint megspórolható.

A fentiekből az is egyértelműen kitűnik, hogy a Holding létrehozásával a Makói Városfejlesztő Kft tőkepótlása is megoldódna.

Egy zártkörűen működő részvénytársaság létrehozásával – amelybe beintegrálódik az érintett öt gazdasági társaság – megvalósítható tehát egyrészről egy magasabb színvonalú szolgáltatás, hatékonyabb munkavégzés.

Másrészről a létrehozni kívánt, az öt gazdasági társaságot magába integráló Zrt. megszüntethetné ezt, a fent is körülírt, optimálisnak semmiképp nem tekinthető állapotot, lehetővé válna, hogy a cégcsoporton belül egységesek legyenek a pénzügyi-számviteli és egyéb rendszerek, a tervezési és a beszámolási folyamatok. A modern kor kihívásainak megfelelő egységes vállalatirányítási rendszer bevezetése pedig ennek a technikai, rendszerszintű megoldását jelentené.

Makó, 2019. december 18.

Dr. Ember Alex